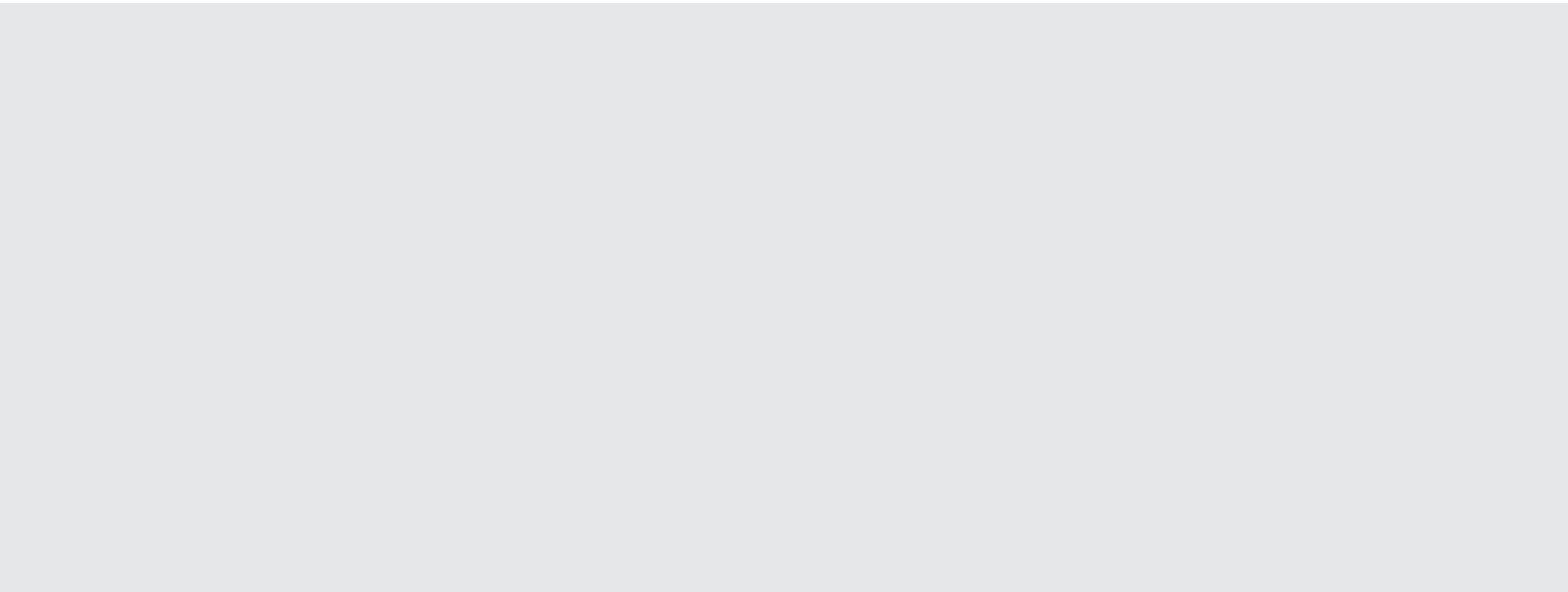

Kreditrisiko 2018

Sydbank-koncernen

Hvad kan vi gøre for dig

Sydbank

Indhold

Indledning.....	4
Kredit- og kundepolitik.....	5
Rating.....	6
Branchefordeling.....	12
Fokus på landbrug.....	15
Fokus på privatkunder.....	16
Koncentration.....	18
Sikkerheder.....	20
Nedskrivninger.....	22
Finansielle modparter.....	23
Bilag 1 Supplerende tabeller.....	25
Bilag 2 Ordliste.....	34

Indledning

Kreditrisikoen er risikoen for tab som følge af, at kunder og andre modparter ikke overholder deres betalingsforpligtelser overfor koncernen. I kreditrisikoen indgår lån, tilsagte kreditter og garantier samt markedsværdier på afledte finansielle instrumenter og eventuelle kapitalandele.

De væsentligste kreditrisici i koncernen relaterer sig til koncernens udlån og garantier til privat- og erhvervskunder. Hovedvægten i rapporten er en beskrivelse af udlåns- og garantiporteføljen, som kan afstemmes til udlån og garantier i Årsrapport 2018.

Sammenhængen mellem bruttoeksponeringen, der fremgår af supplerende tabeller i bilag 1, og udlån og garantier i Årsrapport 2018 er vist i nedenstående tabel.

Rapporten indeholder en række fagudtryk, som er forklaret i bilag 2.

Bruttoeksponering kreditrisiko

Mio. kr.	2018	2017
Udlån til dagsværdi	6.510	5.248
Udlån til amortiseret kostpris	60.983	64.312
Udlån ifølge regnskab	67.493	69.560
Udlån til kommuner	-315	-300
Uudnyttede kredittilsagn	40.367	42.202
Afledte finansielle instrumenter	1.416	1.523
Repo (indlån)	1.075	2.535
Eventualforpligtelser mv.	15.677	15.447
Bruttoeksponering mod privat- og erhvervskunder	125.713	130.967
Stater, inkl. kommuner	12.292	9.377
Kreditinstitutter	10.291	12.225
Bruttoeksponering kreditrisiko	148.296	152.569

Kredit- og kundepolitik

Koncernens samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er fastlagt og vedtaget af bestyrelsen.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer for kreditgivning og forelægges løbende de største engagementer til bevilling eller orientering.

Bevillinger kan foretages af medarbejdere, der er tildelt en skriftlig bevillingsbeføjelse afpasset efter medarbejderens kundeportefølje og den enkelte kundes rating. For nye kunder har medarbejderne reducerede bevillingsbeføjelser.

Privatkunder

Kreditgivning til privatkunder baseres på kundernes rådighedsbeløb, formue og gearing (defineret som husstandens samlede gæld divideret med husstandens personlige indkomst) samt kendskabet til kunden.

Det er målsætningen, at hovedparten af engagementerne med privatkunder skal kunne bevilges i kundens filial, og at de resterende kunders engagement skal bevilges af særligt udpegede kreditansvarlige. Engagementer, hvor kunden har en negativ formue på mere end 100 tkr., bevilges således af de kreditansvarlige. Større engagementer og engagementer med forhøjet risiko behandles centralt af Kredit.

Erhvervskunder

Erhvervskunder betjenes som udgangspunkt i områdehovedkontoret eller i særlige erhvervsafdelinger. Koncernens største og mest komplekse engagementer håndteres i Corporate & Institutional Banking. Det er målsætningen, at alle mindre erhvervsengagementer med en tilfredsstillende bonitet bevilges decentralt. Mellemstore og større engagementer bevilges centralt af Kredit, direktion eller bestyrelse.

Koncernens kreditmæssige beslutninger baseres på en systematisk og struktureret gennemgang af kundens forhold og branchetilhør. Gennemgangen baseres på al tilgængelig information, herunder brancheanalyser og regnskaber, og indeholder desuden en vurdering af kundens fremadrettede forretningsplan og realismen i denne.

Kreditarbejdet

Kreditarbejdet foregår dels i privat- og erhvervsafdelingerne og dels på centralt hold i Kredit. Som beskrevet nedenfor har koncernen egenudviklede ratingmodeller til vurdering af risici på privat-, erhvervs- og investeringskunder.

Koncernens kreditvirksomhed er et aktivt led i bestræbelserne på at forøge koncernens indtjening ved at:

- fastholde og forøge porteføljen af gode og perspektivrige privat-, erhvervs- og investeringskunder

- fastholde og forøge kundernes forretningsomfang med koncernen gennem en afbalanceret sammensætning af:
 - udlån og garantier
 - indlån
 - forretninger i forbindelse med betalingsformidling
 - handel med værdipapirer mv.
 - finansielle instrumenter
- undgå/reducere tabsrisici ved at iværksætte handlingsplaner for svage engagementer. Disse handlingsplaner indeholder dels reduktion af koncernens eksponering, dels afdækning af risici ved etablering af nye sikkerheder.

Risici i forbindelse med långivning skal være forudkalkuleret på et kvalificeret og velunderbygget grundlag.

Koncernens krediteksponering retter sig især mod kunder i Danmark og Nordtyskland.

Der er særlig fokus på svage engagementer. Formålet er at sikre, at koncernens handlingsplaner for disse engagementer løbende evalueres og tilpasses med henblik på at reducere tabsrisikoen.

I 2018 blev kontrollen af kreditarbejdet styrket med en ny afdeling: Kreditkontrol. Afdelingens opgave er at sikre, at procedurer og beføjelser overholdes samt efterprøve bankens systemer og forretningsgange på kreditområdet.

Herudover har Kredit en afdeling, der bliver tilknyttet engagementer med en væsentlig tabsrisiko. Disse engagementer bliver fulgt tæt, og Kredit er aktivt involveret i at udarbejde løsninger til nedbringelse af koncernens kreditrisiko.

Risikoopfølgning

Risikoopfølgning er en del af området Risiko.

Risikoopfølgning overvåger gennem analyser, stikprøver og ved eftersyn af afdelingerne og på centralt hold kreditengagementernes bonitet, registreringer, nedskrivningsberegninger samt efterlevelsen af politikker og forretningsgange generelt.

Dette sker ved undersøgelser og analyser via udtræk fra koncernens database indeholdende alle engagementer.

Derudover foretager Risikoopfølgning løbende undersøgelser af boniteten af koncernens nye engagementer samt løbende stikprøveundersøgelser af både privat- og erhvervskundeporteføljen.

Endelig indgår det i Risikoopfølgningens opgaver at vurdere, om koncernens ratingmodeller ud fra en kreditfaglig ekspertvurdering rangordner kunderne korrekt.

Rating

Koncernen har egenudviklede ratingmodeller til håndtering af kreditrisici på privat-, erhvervs- og investeringskunder. Det grundlæggende formål er til stadighed at følge de økonomiske forhold hos kunden og identificere økonomiske problemer på et så tidligt tidspunkt som muligt med henblik på – i samarbejde med kunden – at udarbejde en handlingsplan.

Modellerne er udviklet med udgangspunkt i Baselkomitéens anbefalinger. Gennem dialog med andre interessenter i markedet (kreditinstitutter, tilsynsmyndigheder, ratingbureauer mfl.) har koncernen sikret, at modellerne lever op til markedsstandard.

I forbindelse med beregning af koncernens søjle 1-kapitalkrav estimerer koncernen løbende risikoparametrene PD, LGD og EAD for koncernens privatkunder samt PD for koncernens erhvervs-kunder.

PD er sandsynligheden for, at kunden misligholder sine forpligtelser overfor koncernen indenfor det kommende år.

LGD er andelen af et givet kundeengagement, som forventes tabt, hvis kunden misligholder sine forpligtelser i løbet af det kommende år.

EAD er den forventede størrelse af et engagement, dvs. hvor meget en kunde forventes at have trukket af de bevilgede kreditfaciliteter på tidspunktet for misligholdelse. Til brug for beregningen estimeres en konverteringsfaktor (CF) med henblik på at omregne uudnyttede kredittilsagn til forventet EAD.

Risikoparametrene indgår ved beregning af en række centrale interne nøgletal for koncernens engagementsportefølje, herunder forventet tab.

Forventet tab beregnes således: $EAD \times PD \times LGD$.

Herudover indgår ratingen som et centralt styringsværktøj i koncernens kreditproces, bl.a. i forbindelse med at:

- målrette salgsaktiviteten, herunder prisfastsættelsen
- vurdere og fastlægge bevillingsbeføjelser
- behandle og følge op på risikoen på lån og kreditter
- beregne nedskrivninger for faciliteter uden objektiv indikation for kreditforringelse.

Sydbank anvender den avancerede interne ratingbaserede metode ved opgørelsen af kapitalkravet for privatengagementer og den grundlæggende interne ratingbaserede metode ved opgørelsen af kapitalkravet for erhvervsengagementer.

Der arbejdes på et projekt med det formål at blive godkendt til at anvende den avancerede interne ratingbaserede metode ved opgørelsen af kapitalkravet for erhvervsengagementer. Målsætningen er en godkendelse i 2019/20.

På baggrund af ratingmodellerne inddeles kunderne i ratingklasserne 1-10, hvor ratingklasse 1 repræsenterer den bedste kreditkvalitet, og ratingklasse 10 repræsenterer kunder, der har misligholdt deres forpligtelser overfor koncernen.

Kunderne rates i nedenstående 3 delvist uafhængige modeller, der alle er baseret på en statistisk bearbejdning af kundedata med henblik på at klassificere kunderne efter deres sandsynlighed for at misligholde (PD) indenfor det kommende år.

Privat

Modellen, som anvendes til privat, baserer sig primært på kontoadfærd. Baseret på disse data og de statistiske sammenhænge heri klassificeres kunderne efter sandsynligheden for, at de misligholder deres forpligtelser overfor koncernen indenfor det kommende år (PD).

Erhverv

Modellen, som anvendes til erhverv, baserer sig dels på regnskabsdata, dels på finansiell adfærd og suppleres med kreditmedarbejderens og/eller erhvervsrådgiverens bedømmelse af kundens aktuelle styrkeprofil samt en branchevurdering. Det er muligt ud fra en konkret vurdering at bevilge en ændret rating (override). Alle foretagne overrides skal godkendes af bankens Kreditkomité. For de største kunder, dvs. kunder med et engagement, der er større end 1 pct. af koncernens kapitalgrundlag, bliver den beregnede rating vurderet af Kredit mindst 2 gange årligt.

Investering

Modellen, som anvendes til investering, er baseret på følgende:

- overdækning i kundens investeringspakke
- bevilget stop loss
- volatilitet i investeringsporteføljen
- kundens styrkeprofil.

Eksponeringer udenfor ratingmodellerne

Koncernen har ingen intern ratingmodel til vurdering af risikoen på kreditinstitutter og offentlige myndigheder (stater, regioner og kommuner). Finanstilsynet har godkendt, at koncernen benytter standardmetoden ved beregningen af risikovægtede eksponeringer vedrørende denne aktivklasse.

Udlån og garantier fordelt på ratingklasser

Mio. kr.	Erhverv			Privat			I alt			2018
	Udlån	Garantier	Pct.	Udlån	Garantier	Pct.	Udlån	Garantier	Pct.	
1	585	74	1,3	5.415	4.057	38,0	6.000	4.131	13,1	
2	11.843	1.491	25,3	4.382	1.973	25,5	16.225	3.464	25,4	
3	12.506	1.559	26,7	2.271	1.065	13,4	14.777	2.624	22,4	
4	8.910	618	18,1	912	479	5,6	9.822	1.097	14,1	
5	4.750	522	10,0	613	320	3,7	5.363	842	8,0	
6	2.558	235	5,3	343	129	1,9	2.901	364	4,2	
7	731	93	1,6	57	31	0,4	788	124	1,2	
8	504	61	1,0	60	15	0,3	564	76	0,8	
9	2.716	324	5,8	1.034	162	4,8	3.750	486	5,5	
Default	1.814	125	3,6	206	23	1,0	2.020	148	2,8	
Ikke-ratet/STD	521	138	1,3	960	387	5,4	1.481	525	2,5	
I alt	47.438	5.240	100,0	16.253	8.641	100,0	63.691	13.881	100,0	
Nedskrivninger på udlån	2.147			561			2.708			
I alt	45.291	5.240		15.692	8.641		60.983	13.881		
Pct. af i alt	74	38		26	62		100	100		

Tabellen ovenfor viser, at udlån til erhverv (inkl. offentlige myndigheder) udgør 74 pct. (2017: 72 pct.) af de samlede udlån, og udlån til privat udgør 26 pct. (2017: 28 pct.).

For erhverv gælder det, at 71 pct. (2017: 71 pct.) af koncernens udlån og garantier er indplaceret i ratingklasse 1-4, for privat er den samme andel 83 pct. (2017: 83 pct.).

Misligholdelse (default)

I koncernens ratingsystem er kunder default, hvis mindst en af følgende situationer er indtruffet:

- der er afskrevet på kunden

- kunden har mindst en rentenulstillet kreditfacilitet
- der er på kunden foretaget en nedskrivning/hensættelse, og et tab må anses for uundgåeligt
- engagementet er overført til koncernens centrale afdeling for nødlidende engagementer.

Koncernen har samtidig en procedure, der sikrer, at alle engagementer med overtræk i mere end 90 dage enten bevilges eller overføres til afdelingen for nødlidende engagementer.

Rating

Validering

Risikoparametrene overvåges og valideres løbende i henhold til koncernens forretningsgange, der afspejler krav fra dels Finanstilsynet, dels supplerende vejledning fra Det Europæiske Banktilsynsudvalg (CEBS) samt interne krav.

Valideringsprocessen indeholder bl.a. en vurdering af:

- modellernes evne til at rangordne kunderne efter misligholdelsesrisiko
- realiserede værdier sammenlignet med forventede værdier (backtest)
- datakvalitet
- anvendelse af modellerne.

Backtest af modellen til rating af privatkunder for perioden

1. januar 2018 – 31. december 2018 viser følgende:

Rating	Antal	Antal realiserede misligholdelser	Antal estimerede misligholdelser
1	56.205	8	17
2	21.533	20	9
3	12.792	41	19
4	5.313	43	22
5	4.718	49	58
6	2.955	39	57
7	1.203	36	50
8	914	30	67
9	6.641	322	1.110
I alt	112.274	588	1.409

Det samlede antal misligholdelser for privatkunder ligger 58 pct. (2017: 58 pct.) under det estimerede. Årsagen findes især i ratingklasse 9, hvor koncernens PD-estimerer er meget forsigtige i perioden i forhold til de realiserede misligholdelsesrater.

Det er forventningen, at estimererne er forsigtige. Den aktuelle grad af forsigtighed vurderes tilstrækkelig.

Backtesten vurderes, bortset fra ratingklasse 9, at vise en tilfredsstillende sammenhæng mellem antal estimerede og realiserede misligholdelser i de enkelte ratingklasser. Det kan dog bemærkes, at der i ratingklasse 2, 3 og 4 i perioden er realiseret flere misligholdelser end forventet i modellen. Periodevis vil sådanne afvigelser kunne opstå. Koncernen arbejder på en reestimation af ratingmodellen med henblik på at reducere afvigelser yderligere.

For erhvervskunder viser backtesten for samme periode:

Rating	Antal	Antal realiserede misligholdelser	Antal estimerede misligholdelser
1	385	0	0
2	2.574	1	1
3	2.640	7	3
4	1.665	10	7
5	1.410	11	13
6	634	11	12
7	153	1	6
8	92	6	6
9	1.009	132	132
I alt	10.562	179	180

For erhvervskunder er antallet af misligholdelser på niveau med det forventede. I 2017 var antallet af misligholdelser 24 pct. lavere end forventet.

I perioden ses flere realiserede misligholdelser end forventet i ratingklasse 3 og 4. Det er koncernens vurdering, at der er tale om periodevise udsving.

Tabellen herunder viser den gennemsnitlige solvensmæssige PD anvendt til beregning af koncernens risikovægtede eksponeringer ved årets afslutning samt den realiserede årlige misligholdelsesrate for perioden 2013-2018.

Pct.	Erhverv		Privat	
	Solvensmæssig PD Ultimo	Realiseret misligholdelsesrate	Solvensmæssig PD Ultimo	Realiseret misligholdelsesrate
2018	1,78	1,79	1,10	0,53
2017	1,71	1,58	1,18	0,50
2016	2,01	1,83	1,12	0,47
2015	2,35	1,78	1,16	0,55
2014	2,79	2,04	1,03	0,55
2013	3,02	1,94	1,07	0,50

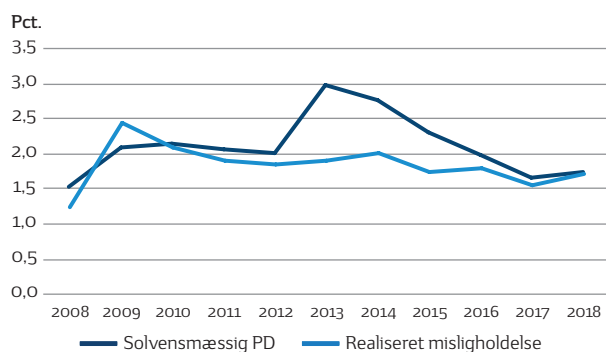
Det solvensmæssige PD-estimat for erhvervs-kunder steg meget i 2013 som følge af implementeringen af koncernens nye rating-model og en større grad af forsigtighed i de anvendte solvensmæssige PD-estimer.

Såvel de realiserede misligholdelsesrater som det solvensmæssige PD-estimat for privatkunder har været stabilt i perioden.

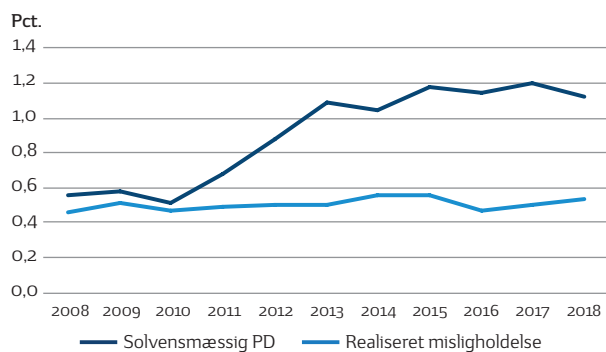
Det er således koncernens forventning, at de solvensmæssige PD-estimer under normale konjunkturelle forhold er forsigtige i forhold til den realiserede misligholdelsesrate.

I de følgende 2 figurer vises den solvensmæssige PD og den realiserede misligholdelsesrate siden 2008. Det fremgår, at den solvensmæssige PD typisk ligger over den realiserede misligholdelsesrate. I 2009 var den realiserede misligholdelsesrate for erhverv højere end estimeret, og i 2018 var realiseret og estimeret på samme niveau.

Sandsynlighed for misligholdelse (PD) – erhvervs-kunder

Sandsynlighed for misligholdelse (PD) – privatkunder

Rating

Tab givet misligholdelse (LGD)

LGD defineres som den andel af et givet kundeengagement, som forventes tabt, hvis kunden misligholder i løbet af det kommende år.

Størrelsen af LGD varierer med kategorien af låntager samt realisationsværdien af eventuelle sikkerheder eller anden form for risikoafdækning.

For privatkunder anvender koncernen egne estimater for realisationsværdien af sikkerheder samt egne estimater for tabet på den usikrede del af engagementet.

Realisationsværdien afspejler markedsværdien af sikkerheden med fradrag for:

- den forventede stand af aktiverne givet at der er tale om et nødlidende kundeforhold
- det forventede fald i aktivværdier under en økonomisk nedgangsperiode
- sikkerhedernes omsættelighed
- modelusikkerheder.

For erhvervs kunder anvendes tilsynsmæssigt fastsatte værdier for koncernens sikkerheder samt for tabet på den usikrede del af engagementet i henhold til den grundlæggende interne metode. Metoden indeholder bl.a. en række begrænsninger af, hvilke typer sikkerheder der anerkendes.

Disse begrænsninger medfører bl.a., at koncernen ved beregning af søjle 1-kapitalkravet ikke kan fradrage en række sikkerheder.

Tabellen herunder viser gennemsnitligt estimeret og realiseret LGD på de privatkunder, der har misligholdt i perioden 2014-2018.

Tab givet misligholdelse (LGD) – privatkunder			Pct.
År	Estimeret	Realiseret	
2018	69	67	
2017	69	61	
2016	70	60	
2015	70	71	
2014	69	73	

Det er vanskeligt at sammenligne estimeret og realiseret LGD, da de estimerede værdier udtrykker, hvor stor en andel tabet udgør af den oprindelige eksponering, når tabet er endeligt opgjort, og der således ikke længere kan forekomme indbetalinger vedrørende engagementet. På næsten alle misligholdte engagementer er denne periode af en varighed på adskillige år, og ofte ses betydelige indbetalinger flere år efter, at engagementet blev misligholdt.

Det forventes således, at estimatet for tab givet misligholdelse og de realiserede værdier af tabet med tiden vil vise en god sammenhæng.

Konverteringsfaktoren (CF)

For engagementer med et uudnyttet kredittilsagn estimeres en konverteringsfaktor, der angiver, hvor stor en andel af det uudnyttede kredittilsagn kunden forventes at have udnyttet ved misligholdelse. Eksponeringen ved misligholdelse beregnes herefter som det allerede trukne beløb samt det forventede yderligere træk frem til misligholdelse.

Koncernen anvender egne estimater for konverteringsfaktoren for privatkunder, mens konverteringsfaktoren for erhvervs kunder fastsættes efter Finanstilsynets regler for den grundlæggende interne metode.

Tabellen herunder viser gennemsnitligt estimerede og realiserede konverteringsfaktorer for uudnyttede kredittilsagn på de privatkunder, der har misligholdt i perioden 2014-2018.

Konverteringsfaktoren (CF) – privatkunder			Pct.
År	Estimeret	Realiseret	
2018	99	26	
2017	100	21	
2016	99	7	
2015	99	26	
2014	98	0	

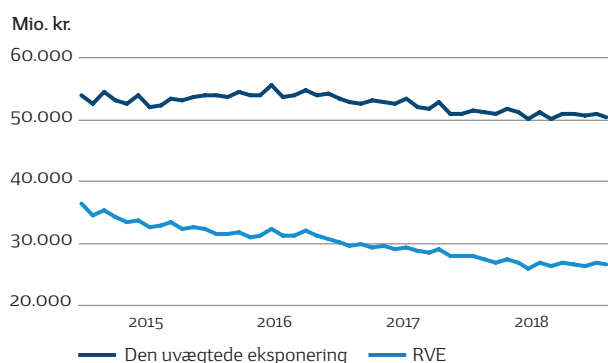
Som det fremgår af tabellen, har koncernens estimater for konverteringsfaktoren for privatkunder været i niveauet 100 pct. gennem hele perioden, svarende til en fuld indregning af uudnyttede kredittilsagn. De realiserede konverteringsfaktorer har ligget væsentlig under dette niveau.

Risikovægtede eksponeringer (RVE)

RVE er en funktion af PD, LGD og EAD. RVE fremgår af supplerende tabeller i bilag 1. I nedenstående figurer ses sammenhængen mellem den uvægtede eksponering og RVE for henholdsvis erhvervs- og privatkunder.

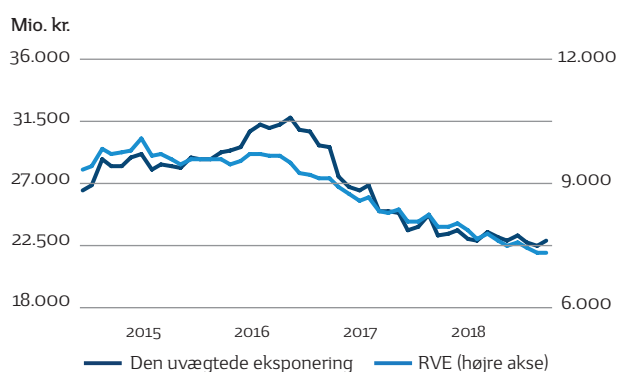
LTV-intervallet 0 pct. til 60 pct. Som en konsekvens af ændringen af aftalen indregnes fundede prioritetslån udelukkende med garantistillelsen for LTV-intervallet 60 pct. til 80 pct. i den uvægtede eksponering.

RVE og den uvægtede eksponering – erhvervs kunder

Den positive udvikling i sammensætningen af koncernens eksponeringer mod erhvervs kunder, i form af vækst i engagementer med koncernens bedste kunder (ratingklasse 1-4) og en forbedret rating af en del af koncernens øvrige erhvervs kunder, kommer til udtryk i udviklingen i risikovægten på erhvervs kunder.

RVE og den uvægtede eksponering – privatkunder

Faldet i 2017 i den uvægtede eksponering for privatkunder skyldes, at koncernens aftale med Totalkredit om fælles funding af prioritetslån er ændret med virkning fra 1. januar 2017. Aftalen er ændret fra en modregningsmodel, hvor banken dækker tab for hele lånet, til en garantimodel, hvor banken stiller garanti for den del af lånet, der er i LTV-intervallet 60 pct. til 80 pct. Koncernen har ikke længere nogen kreditrisiko på den del af udlånet, der er i

Branchefordeling

Koncernens krediteksponering mod erhvervskunder sker under hensyntagen til fremtidsudsigterne for de enkelte brancher. Særlige risikovurderinger kan betyde, at koncernen bevidst vælger at undervægte eksponeringen mod enkelte brancher. Tabellen nedenfor viser eksponeringen i form af udlån og garantier til

10 hovedbrancher samt på private og offentlige myndigheder. Efter nedskrivninger kan de samlede udlån opgøres til 60.983 mio. kr. Tabellen viser endvidere udlån fordelt på stadier i henhold til IFRS 9 og de tilhørende akkumulerede nedskrivninger, samt årets nedskrivninger på udlån mv. fordelt på brancher mv.

2018 Mio. kr.	Udlån før nedskrivninger	Udlån efter nedskrivninger	Garantier	Udlån stadium 1	Udlån stadium 2	Udlån stadium 3
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	3.971	3.301	745	2.413	1.018	540
Industri og råstofindvinding	8.731	8.469	908	7.699	741	291
Energiforsyning mv.	2.181	2.168	659	2.111	45	25
Bygge- og anlægsvirksomhed	2.969	2.857	824	2.675	164	130
Handel	12.331	11.855	704	10.954	673	704
Transport, hoteller og restauranter	3.259	3.185	225	2.815	393	51
Information og kommunikation	330	324	10	305	15	10
Finansiering og forsikring	5.341	5.228	535	4.888	216	237
Fast ejendom	4.715	4.428	419	3.866	400	449
Øvrige erhverv	3.266	3.134	203	2.840	243	183
Erhverv i alt	47.094	44.949	5.232	40.566	3.908	2.620
Offentlige myndigheder	344	342	8	344	-	-
Privat	16.253	15.692	8.641	14.499	1.424	330
I alt	63.691	60.983	13.881	55.409	5.332	2.950
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri						
Svinebrug	1.021	776	172	642	226	153
Kvægbrug	928	750	233	521	278	129
Planteavl	950	844	209	560	321	69
Landbrug i øvrigt	1.072	931	131	690	193	189
I alt	3.971	3.301	745	2.413	1.018	540
Industri og råstofindvinding						
Jern- og metalindustri	1.785	1.689	82	1.411	313	61
Nærings- og nydelsesmidler	2.093	2.077	119	2.030	53	10
Beklædningsindustri	1.334	1.306	219	1.268	26	40
Industri og råstofindvinding i øvrigt	3.519	3.397	488	2.990	349	180
I alt	8.731	8.469	908	7.699	741	291
Handel						
Engroshandel	8.834	8.449	403	7.807	430	597
Detailhandel	2.097	2.031	229	1.888	128	81
Bilhandel og -værksteder	1.400	1.375	72	1.259	115	26
I alt	12.331	11.855	704	10.954	673	704
Finansiering og forsikring						
Holdingselskaber	1.754	1.678	126	1.603	73	78
Finansieringsselskaber	3.587	3.550	409	3.285	143	159
I alt	5.341	5.228	535	4.888	216	237
Fast ejendom						
Udlejning af erhvervsejendomme	2.200	2.050	242	1.765	211	224
Udlejning af boligejendomme	861	812	61	716	62	83
Boligforeninger og andelsboligforeninger	938	937	7	938	0	0
Køb, udvikling og salg for egen regning	562	498	105	373	74	115
Andet i forbindelse med fast ejendom	154	131	4	74	53	27
I alt	4.715	4.428	419	3.866	400	449

Som det fremgår, er den akkumulerede nedskrivningsprocent på udlån 4,3, og de kreditforringede udlån i stadie 3 udgør 4,6 pct. af den samlede udlånsmasse. Af tabellen kan ses, at 13,6 pct. af udlån til landbrug anses for kreditforringede, og at nedskrivningerne herpå er 59,3 pct. Den samlede nedskrivningsprocent for

landbrug udgør 16,9. Koncernens risici på eksponeringen mod landbrug beskrives i et særskilt afsnit. I forhold til den tilsvarende opgørelse for 2017 er den akkumulerede nedskrivningsprocent på udlån steget fra 4,0 til 4,3. Stigningen kan primært henføres til ændring i nedskrivningsregler som følge af overgang til IFRS 9.

Nedskrivninger på udlån stadie 1	Nedskrivninger på udlån stadie 2	Nedskrivninger på udlån stadie 3	Årets nedskrivninger på udlån mv.	Årets konstaterede tab	Udlån i stadie 3 i pct. af udlån	Nedskrivninger i stadie 3 i pct. af udlån i stadie 3	Nedskrivninger i pct. af udlån
10	340	320	177	134	13,6	59,3	16,9
14	111	137	22	37	3,3	47,1	3,0
3	2	8	-14	2	1,1	32,0	0,6
5	31	76	-11	11	4,4	58,5	3,8
23	95	358	30	85	5,7	50,9	3,9
5	38	31	-70	19	1,6	60,8	2,3
1	1	4	-5	2	3,0	40,0	1,8
16	9	88	-21	24	4,4	37,1	2,1
4	55	228	-87	28	9,5	50,8	6,1
3	31	98	-22	22	5,6	53,6	4,0
84	713	1.348	-1	364	5,6	51,5	4,6
2	-	-	-	-	-	-	0,6
8	317	236	-121	88	2,0	71,5	3,5
94	1.030	1.584	-122	452	4,6	53,7	4,3
2	135	108	109	58	15,0	70,6	24,0
4	96	78	4	55	13,9	60,5	19,2
2	78	26	33	6	7,3	37,7	11,3
2	31	108	31	15	17,6	57,1	13,2
10	340	320	177	134	13,6	59,3	16,9
2	67	27	22	16	3,4	44,3	5,4
3	6	7	-19	3	0,5	70,0	0,8
2	2	24	21	0	3,0	60,0	2,1
7	36	79	-2	18	5,1	43,9	3,5
14	111	137	22	37	3,3	47,1	3,0
16	62	307	108	67	6,8	51,4	4,4
4	19	43	-3	8	3,9	53,1	3,1
3	14	8	-75	10	1,9	30,8	1,8
23	95	358	30	85	5,7	50,9	3,9
3	4	69	-31	16	4,4	88,5	4,3
13	5	19	10	8	4,4	11,9	1,0
16	9	88	-21	24	4,4	37,1	2,1
2	31	117	-19	1	10,2	52,2	6,8
1	12	36	-22	1	9,6	43,4	5,7
1	0	0	-1	0	0,0	-	0,1
1	7	56	8	2	20,5	48,7	11,4
-1	5	19	-53	24	17,5	70,4	14,9
4	55	228	-87	28	9,5	50,8	6,1

Branchefordeling

Tabellen nedenfor viser koncernens udlån til brancher fordelt på ratingklasser. 76,7 pct. (2017: 76,2 pct.) af de ratede udlån efter nedskrivning ligger i ratingklasse 1-4, mens denne procent for landbrug er 35,5 (2017: 32,2).

Udlån fordelt på ratingklasser

Mio. kr.							2018
Branche	1-2	3-4	5-6	7-9	Default	Ikke-ratet/ STD	I alt
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	144	1.026	1.236	1.085	472	8	3.971
Industri og råstofindvinding	3.278	3.481	1.108	781	79	4	8.731
Energiforsyning mv.	1.432	507	182	25	23	12	2.181
Bygge- og anlægsvirksomhed	644	1.374	680	186	80	5	2.969
Handel	1.967	6.951	2.258	595	558	2	12.331
Transport, hoteller og restauranter	672	1.671	582	277	31	26	3.259
Information og kommunikation	170	110	24	22	3	1	330
Finansiering og forsikring	2.133	2.336	398	126	213	135	5.341
Fast ejendom	1.407	2.104	411	463	330	-	4.715
Øvrige erhverv	577	1.842	429	384	25	9	3.266
Offentlige myndigheder	4	14	-	7	-	319	344
Privat	9.797	3.183	956	1.151	206	960	16.253
I alt	22.225	24.599	8.264	5.102	2.020	1.481	63.691
Nedskrivninger på udlån	24	40	64	1.434	1.112	34	2.708
Udlån i alt	22.201	24.559	8.200	3.668	908	1.447	60.983
Pct.	36,4	40,3	13,4	6,0	1,5	2,4	100,0

Fokus på landbrug

Udlån til landbrug fordelt på ratingklasser

Mio. kr.							Ikke-ratet/ STD	2018
Underbranche	1-2	3-4	5-6	7-9	Default		I alt	
Svinebrug	9	256	406	199	149	2	1.021	
Kvægbrug	-	88	369	363	108	-	928	
Planteavl	26	258	307	300	58	1	950	
Landbrug i øvrigt	109	424	154	223	157	5	1.072	
I alt	144	1.026	1.236	1.085	472	8	3.971	
Nedskrivninger på udlån	0	1	9	361	298	1	670	
Udlån i alt	144	1.025	1.227	724	174	7	3.301	
Pct.	4,4	31,1	37,2	21,9	5,2	0,2	100,0	

Landbrug er inddelt i følgende underbrancher:

- Svinebrug
- Kvægbrug (slagtekvæg og malkekvæg)
- Planteavl
- Landbrug i øvrigt (primært skovbrug, mink og fritidslandmænd).

Vurdering af landbrugets situation

Andelen af udlån i de svageste ratingklasser (7-9 og default) udgør 39,2 pct. før fradrag af nedskrivninger (2017: 39,2 pct.). Efter fradrag af nedskrivninger udgør denne andel 27,1 pct. (2017: 31,5 pct.). Faldet skyldes yderligere nedskrivning på landbrugsengagementer i 2018 primært som følge af den tørre sommer og udviklingen i svinepriserne.

Det fremgår af tabellen på side 12-13, at 15,0 pct. af udlån til svinebrug, 13,9 pct. af udlån til kvægbrug og 13,6 pct. af det samlede udlån til landbrug er kreditforringet og placeret i stadie 3.

Ultimo 2018 er der nedskrevet i alt 670 mio. kr. (2017: 483 mio. kr.), svarende til 16,9 pct. (2017: 11,1 pct.) af udlån.

Af nedskrivningerne på udlån på 670 mio. kr. vedrører 320 mio. kr. engagementer med kreditforringelse. I nedskrivningerne indgår ledelsesmæssige skøn med 100 mio. kr.

Landbruget er fortsat udfordret af eftervirkningerne af et stort høsttab som følge af den lange tørkeperiode i sommeren 2018. Svinepriserne er lave, og minkskind handles til priser, der er under fremstillingsprisen.

Efter et tilfredsstillende 2017, hvor indtjeningen i dansk landbrug var på et højt niveau og udgjorde ca. 5 mia. kr. efter ejerløn, er der jf. SEGES' prognose fra oktober 2018 nu udsigt til et stort underskud i 2018 i niveauet 6-7 mia. kr.

Aktuelt er indtjeningen i landbrugsvirksomhederne meget forskellig i de forskellige driftsgrene.

Mælkeproducenter kan aktuelt opnå en pris pr. kg. mælk på 2,60 kr., hvilket er tilstrækkeligt til, at de fleste bedrifter kan realisere overskud, idet nulpunktet typisk ligger i niveauet 2,35 – 2,50 kr. pr. kg. I 2018 var den gennemsnitlige afregningspris ca. 2,63 kr. pr. kg. Prognosen for afregningsprisen i 2019 er 2,56 kr. pr. kg.

Svineproducenterne har i 2018 haft et vanskeligt år med en gennemsnitlig afregningspris (notering) på ca. 8,67 kr. pr. kg., hvilket for en stor del af producenterne ikke er nok til at få balance i økonomien. Nulpunktet for de fleste effektive svineproducenter er i niveauet 9,00 kr. pr. kg.

SEGES' prognose for afregningsprisen på svin blev senest i december 2018 opjusteret betydeligt til nu 9,88 kr. pr. kg. i gennemsnit for hele 2019. Den aktuelle notering er 8,30 kr. pr. kg.

Opjusteringen i forhold til den tidligere prognose fra oktober 2018 er 94 øre pr. kg. og således for mange producenter afgørende for økonomisk overlevelse.

Baggrunden for opjusteringen er, at Kina er ramt af "afrikansk svinepest" og dermed har behov for øget import. Samtidig ser produktion af svinekød i EU ud til at falde i 2019. Stigende efterspørgsel og faldende udbud forventes således at få den betydelige effekt på afregningspriserne til svineproducenterne. Der er dog betydelig usikkerhed mht. udviklingen i afregningspriserne.

Såfremt prognosen holder, vil det betyde en meget tilfredsstillende indtjening for svineproducenterne i 2019.

Med den aktuelle notering på 8,30 kr. pr. kg. er indtjeningen aktuelt meget utilfredsstillende og underskudsgivende.

Planteavlerne forventes i 2019 – under forudsætning af "normale" vækstbetingelser – at få balance i indtjeningen.

Minkproducenterne er i en alvorlig indtjeningskrise. 3 år i træk med meget lave skindpriser og underskud i produktionen, samtidig med at der ikke er udsigt til prisstigninger på minkskind i 2019. Mange minkavlere har i forbindelse med pelsningen i november/december 2018 valgt at indstille produktionen – eller reduceret den betydeligt.

Den endelige opgørelse af effekten af den dårlige høst i 2018 – både for mælkeproducenter, svineproducenter og planteavlere – vil først blive gjort op i forbindelse med regnskaberne, der udfærdiges i de kommende måneder.

Til afdækning af nedskrivninger på endnu ikke opgjorte høsttab samt ikke mindst usikkerheden om svineprisernes udvikling, er der hensat et ledelsesmæssigt skøn på 100 mio. kr. pr. 31. december 2018.

Fokus på privatkunder

Udlån til privatkunder udgør pr. 31. december 2018 16.253 mio. kr. (2017: 18.719 mio. kr.) – et fald på 2.466 mio. kr.

Andre udlån end prioritetslån til private udgør pr. 31. december 2018 11.606 mio. kr. (2017: 12.452 mio. kr.) – et fald på 7 pct. på 1 år.

Pr. 31. december 2018 udgør prioritetslån 29 pct. (2017: 34 pct.) af det samlede udlån til privatkunder.

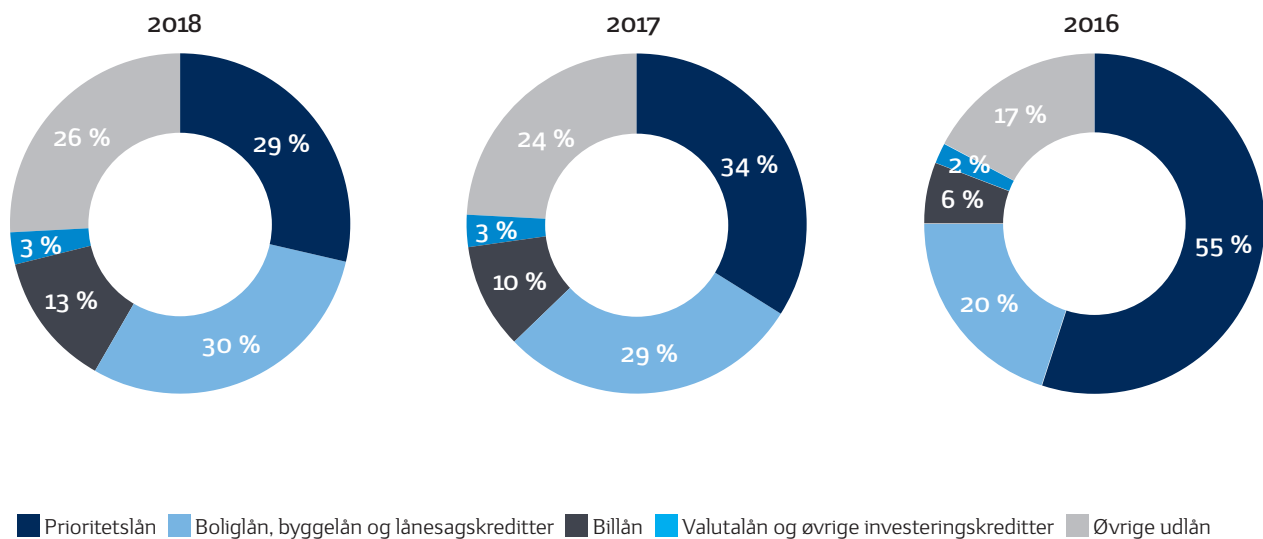
Det betydelige fald i prioritetslån i 2017 kan henføres til ændring af fundingaftalen.

Fundingaftalen blev pr. 1. januar 2017 ændret fra at være en modregningsmodel, hvor banken dækkede tab for hele lånet, til en garantimodel, hvor banken stiller garanti for den del af lånet, der er i LTV-intervallet 60 pct. til 80 pct. Som en konsekvens af ændringen af aftalen indregnes fundede prioritetslån ikke på koncernens balance.

Samlet kreditformidling til privatkunder fordelt på produkttype

Mio. kr. Produkttype	2018	2017	2016
Prioritetslån	4.647	6.267	16.834
Boliglån, byggelån og lånesagskreditter	4.908	5.407	6.014
Billån	2.051	1.946	1.973
Valutalån og øvrige investeringskreditter	410	526	694
Øvrige udlån	4.237	4.573	5.231
Udlån i alt	16.253	18.719	30.746
Fundede udlån – ikke balanceført	9.862	9.974	-
Formidlede realkreditlån – Totalkredit	59.694	58.088	58.278
Samlet kreditformidling	85.809	86.781	89.024

Udlån til privatkunder i alt fordelt på produkttyper

Nedenstående tabeller viser, at en væsentlig del af faldet i udlån til private sker i ratingklasser med lav risiko. Pr. 31. december 2018 udgør udlån før nedskrivninger til kunder i de 4 bedste ratingklasser 12.980 mio. kr. (2017: 15.087 mio. kr.) – et fald på 2.107 mio. kr., der primært kan henføres til fald i prioritetslån og boliglån.

Pr. 31. december 2018 udgør andelen af udlån til kunder i de 4 bedste ratingklasser 82,6 pct. (2017: 83,7 pct.). Faldet i andelen kan henføres til fald i prioritetslån, der primært er ydet til kunder i ratingklasse 1-4 samt en stigning i billån, der ikke er ratede (NR).

Vurdering af udsigterne for privatkunder

Den lave arbejdsløshed kombineret med stigende boligpriser og ekstremt lave renter er medvirkende til en lav kreditrisiko på privatkunder.

Baseret på disse grundlæggende faktorer forventes der lave nedskrivninger på privatkunder i det kommende år.

Nedskrivningerne i 2018 på privatkunder har netto udgjort en indtægt på 121 mio. kr. (2017: indtægt på 95 mio. kr.).

Udlån til privatkunder fordelt på produkttype og ratingklasser

Mio. kr.							ikke-rated/ STD	2018
Produkttype	1-2	3-4	5-6	7-9	Default		I alt	Pct.
Prioritetslån	3.624	689	174	152	8	-	4.647	28,6
Boliglån, byggelån og lånesagskreditter	3.031	1.089	269	482	31	6	4.908	30,2
Billån	803	204	48	39	3	954	2.051	12,6
Valutalån og øvrige investeringskreditter	230	97	47	34	2	-	410	2,5
Øvrige udlån	2.109	1.104	418	444	162	-	4.237	26,1
I alt	9.797	3.183	956	1.151	206	960	16.253	100,0
Nedskrivninger på udlån	1	9	13	356	164	18	561	
Udlån efter nedskrivninger	9.796	3.174	943	795	42	942	15.692	
Pct.	62,4	20,2	6,0	5,1	0,3	6,0	100,0	

Mio. kr.							ikke-rated/ STD	2017
Produkttype	1-2	3-4	5-6	7-9	Default		I alt	Pct.
Prioritetslån	4.750	1.034	261	215	7	-	6.267	33,5
Boliglån, byggelån og lånesagskreditter	3.199	1.228	283	662	29	6	5.407	28,9
Billån	832	233	54	54	2	771	1.946	10,4
Valutalån og øvrige investeringskreditter	221	219	38	44	3	1	526	2,8
Øvrige udlån	2.088	1.283	405	628	169	-	4.573	24,4
I alt	11.090	3.997	1.041	1.603	210	778	18.719	100,0
Nedskrivninger på udlån inkl. gruppevise nedskrivninger	-	-	-	539	132	12	683	
Udlån efter nedskrivninger	11.090	3.997	1.041	1.064	78	766	18.036	
Pct.	61,5	22,2	5,8	5,9	0,4	4,2	100,0	

Koncentration

Engagement med en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særligt sikre krav ikke overstige 25 pct. af kapitalgrundlaget i henhold til EU's kapitalkravsregler (CRR). Overholdelsen af disse regler indberettes kvartalsvis til Finanstilsynet.

Nedenstående tabel viser de engagementer, der efter fradrag for særligt sikre krav udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget.

Mio. kr.	2018	2017
Engagement > 20 pct. af kapitalgrundlaget	-	-
Engagement 10-20 pct. af kapitalgrundlaget	-	-
I alt	-	-
Pct. af kapitalgrundlaget	-	-

Ultimo 2018 og 2017 er der ingen engagementer, der efter fradrag for særligt sikre krav udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget.

De 20 største engagementer – efter CRR – må maksimalt udgøre 150 pct. af koncernens egentlige kernekapital. Grænsen er dermed fastlagt under tilsynsdiamantens grænse på 175 pct. (gældende fra 1. januar 2018) af den egentlige kernekapital.

Ultimo 2018 udgør de 20 største engagementer – efter CRR – 147 pct. (2017: 132 pct.) af den egentlige kernekapital.

Udover at opgøre engagementer efter CRR har Sydbank et internt engagementsbegreb – BIS-koncern – der konsoliderer de kunder, der har en indbyrdes afhængighed som følge af en mulig domino-

virkning. En CRR-koncern kan således bestå af flere BIS-koncener, men en BIS-koncern kan ikke gå på tværs af flere CRR-koncener.

Kreditpolitik

Ifølge kreditpolitikken vil koncernen ikke være afhængig af, eller eksponeret mod store enkeltkunder, hvilket bl.a. indebærer, at følgende skal være opfyldt, idet engagementerne i alle tilfælde opgøres efter principperne for BIS-koncener:

- De 10 største engagementer må som udgangspunkt ikke udgøre mere end 10 pct. af koncernens samlede kreditportefølje (engagementer med kreditinstitutter, investeringsforeninger og offentlige virksomheder dog undtaget)
- De 10 største engagementer må efter fradrag af belåningsværdien af eventuelle sikkerheder ikke udgøre mere end 5 pct. af den samlede engagementsportefølje (engagementer med kreditinstitutter, investeringsforeninger og offentlige virksomheder dog undtaget)
- De 20 største engagementer må ikke overstige 125 pct. af koncernens kapitalgrundlag.

Ultimo 2018 udgør de 10 største engagementer 5,1 pct. (2017: 5,1 pct.) af koncernens samlede engagementsportefølje.

Efter fradrag af belåningsværdien af eventuelle sikkerheder udgør de 10 største BIS-engagementer 4,6 pct. (2017: 4,6 pct.) af den samlede engagementsportefølje.

Ultimo 2018 udgør de 20 største BIS-engagementer 91 pct. (2017: 86 pct.) af koncernens kapitalgrundlag.

Ingen engagementer (engagementer med kreditinstitutter, investeringsforeninger og offentlige virksomheder dog undtaget) udgør mere end 10 pct. af koncernens kernekapital.

Udlån til erhverv fordelt på udlånsstørrelse/rating

Mio. kr.							Ikke-ratet/ STD	I alt	2018 Pct.
Udlånsstørrelse	1-2	3-4	5-6	7-9	Default				
0-1	328	691	309	241	46	-	1.615	3,4	
1-5	1.101	3.041	1.555	838	298	-	6.833	14,4	
5-10	716	2.123	1.146	606	378	-	4.969	10,5	
10-20	1.028	2.694	1.335	637	294	-	5.988	12,6	
20-50	1.986	3.416	1.354	955	327	-	8.038	17,0	
50-100	2.219	3.076	1.055	411	118	-	6.879	14,5	
100-200	2.525	3.251	554	263	-	-	6.593	13,9	
200-500	1.840	3.124	-	-	353	-	5.317	11,2	
500-	685	-	-	-	-	-	685	1,4	
Ikke-ratet/STD	-	-	-	-	-	521	521	1,1	
I alt	12.428	21.416	7.308	3.951	1.814	521	47.438	100,0	
Pct.	26,2	45,1	15,4	8,3	3,8	1,2	100,0		

Tabellen nedenfor viser udlån til koncernens 100 største BIS-koncerner fordelt på brancher og ratingklasser. Da en BIS-koncern ofte omfatter flere brancher, kan udlånet til nogle brancher i nogle ratingklasser være beskedent.

Disse 100 største BIS-koncerner udgør i alt 29,0 pct. (2017: 27,9 pct.) af det samlede udlån i koncernen. Det ses, at 83,9 pct. (2017: 83,5 pct.) af disse udlån er placeret i ratingklasse 1-4. Det fremgår endvidere, at udlån til landbrug for disse 100 største kunder udgør 2,3 pct. (2017: 2,6 pct.).

Udlån til de 100 største BIS-koncerner fordelt på brancher/ratingklasser

Mio. kr.							2018	
Branche/ratingklasse	1-2	3-4	5-6	7-9	Default	Ikke-ratet/ STD	I alt	Pct.
Landbrug, skovbrug og fiskeri	-	179	-	198	49	-	426	2,3
Industri og råstofindvinding	1.884	1.084	168	208	-	-	3.344	18,1
Energiforsyning m.v.	1.040	15	-	-	-	-	1.055	5,7
Bygge- og anlæg	269	336	245	5	-	-	855	4,6
Handel	1.007	3.545	742	100	354	-	5.748	31,1
Transport, hoteller og restauranter	227	481	128	-	-	-	836	4,5
Information og kommunikation	51	-	-	-	-	-	51	0,3
Finansiering og forsikring	1.343	1.202	95	-	67	126	2.833	15,3
Fast ejendom*	740	930	-	8	-	-	1.678	9,1
Øvrige erhverv	272	778	95	104	-	-	1.249	6,8
Offentlige myndigheder	-	-	-	-	-	281	281	1,5
Privat	97	31	-	3	-	-	131	0,7
I alt	6.930	8.581	1.473	626	470	407	18.487	100,0
Pct.	37,5	46,4	8,0	3,4	2,5	2,2	100,0	

* Af udlånet på 1.678 mio. kr. til fast ejendom, stammer de 472 mio. kr. fra byggelån til almennyttige boligforeninger, der i forbindelse med byggeriets afslutning bliver erstattet af et realkreditlån.

Tabellen nedenfor viser størrelsen af koncernens erhvervskunder fordelt efter kundens nettoomsætning/aktiver (aktiverne er valgt for de kunder, hvor nettoomsætningen ikke er tilgængelig).

Erhvervskunder (eksklusive default) fordelt på virksomhedens størrelse/ratingklasser

Pct.							2018
Ratingklasse	1-2	3-4	5-6	7-9	I alt	Udlån og garantier	
Nettoomsætning/aktiver i mio. kr.							
0-25	19	42	23	16	100		20
25-50	19	44	24	13	100		7
50-100	22	45	22	11	100		10
100-200	24	58	10	8	100		11
200-400	37	41	15	7	100		11
400-	36	49	11	4	100		36
Ikke oplyst	15	54	20	11	100		5
I alt	28	47	16	9	100		100

Sikkerheder

Koncernen tilstræber at reducere risikoen på de enkelte engagementer i form af pant i aktiver samt ved nettingaftaler, kautioner og garantier.

De hyppigst forekommende pantsætninger er pant i fast ejendom og i finansielle aktiver i form af aktier, obligationer og investeringsbeviser.

Koncernen modtager garantier eller kautioner for engagementer. En stor del af disse er stillet af selskaber eller personer med en koncernrelation til debitor.

Koncernen vurderer løbende værdien af de stillede sikkerheder. Værdien opgøres som det forventede nettoprovenu ved realisation.

I det følgende vises 2 tabeller, der illustrerer sikkerhedernes fordeling på typer henholdsvis på ratingklasser.

Modtagne sikkerheder og typer heraf

Mio. kr.	2018	2017
Udlån til dagsværdi	6.510	5.248
Udlån til amortiseret kostpris	60.983	64.312
Garantier	13.881	13.562
Regnskabsmæssig krediteksponering	81.374	83.122
Sikkerhedsværdi	45.342	44.161
Blanko i alt	36.032	38.961
Typer af sikkerheder		
Ejendomme	10.065	12.187
Finansielt pant	12.536	10.803
Leasingaktiver, pantebreve m.m.	6.519	5.428
Virksomhedspant, driftsmidler m.m.	6.546	6.227
Garantier/kautioner	1.245	1.188
Andre sikkerheder	229	262
Anvendte sikkerheder i alt	37.140	36.095
Specielt sikrede forretninger (kreditforeningsgarantier)	8.202	8.066
I alt	45.342	44.161

I tilfælde af at koncernen gør brug af sikkerheder, som ikke umiddelbart kan konverteres til likvide beholdninger, er det koncernens politik at få afhændet sådanne aktiver hurtigst muligt. Der er i 2018 tilbagetaget udstyr samt overtaget ejendomme i forbindelse med nødlidende engagementer for 12 mio. kr. (2017: 13 mio. kr.). Der sker løbende vurdering af og afskrivning på leasingaktiverne. Dette medfører, at der i perioder med faldende priser på leasingaktiver sker en reduktion i de beregnede sikkerheder for koncernens leasingaktiviteter.

Ejendomspant falder med 2.122 mio. kr. fra 12.187 mio. kr. i 2017 til 10.065 mio. kr. i 2018. Faldet kan primært henføres til faldet i prioritetslån til privatkunder.

Finansielt pant stiger med 1.733 mio. kr. fra 10.803 mio. kr. i 2017 til 12.536 mio. kr. i 2018, hvilket primært kan henføres til stigningen i udlån til dagsværdi, som stiger med 1.262 mio. kr. Udlån til dagsværdi er repoudlån med finansielt pant.

I nedenstående tabel vises dels størrelsen af udlån, garantier samt sikkerheder opgjort pr. ratingklasse. Værdien af sikkerheder vurderes i forhold til udlån og garantier. Overskydende sikker-

heder indgår ikke i opgørelsen af sikkerheder: 55,7 pct. (2017: 53,1 pct.) af koncernens udlån og garantier efter nedskrivninger er dækket via sikkerheder.

Sikkerhedernes fordeling på ratingklasser

Mio. kr.				2018
Ratingklasse	Udlån	Garantier	Sikkerheds-værdi	Blanko
1	6.410	4.131	8.223	2.318
2	18.520	3.464	12.412	9.572
3	18.042	2.624	11.327	9.339
4	10.362	1.097	5.221	6.238
5	5.363	842	2.851	3.354
6	2.901	364	1.591	1.674
7	788	124	357	555
8	564	76	234	406
9	3.750	486	1.988	2.248
Default	2.020	148	634	1.534
Ikke-ratet/STD	1.481	525	504	1.502
I alt	70.201	13.881	45.342	38.740
Nedskrivninger på udlån	2.708			2.708
I alt	67.493	13.881	45.342	36.032

Nedskrivninger

IFRS 9, der er trådt i kraft 1. januar 2018, medfører, at der nedskrives for forventede kredittab på alle finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, og der hensættes tilsvarende til forventede kredittab på uudnyttede kreditter og finansielle garantier.

Nedskrivning for forventede kredittab afhænger af, hvorvidt kreditrisikoen for et finansielt aktiv er steget væsentligt siden første indregning, og foregår i 3 stadier:

- **Stadie 1** er faciliteter, hvor der ikke er sket en væsentlig stigning i kreditrisikoen. Aktivet nedskrives med et beløb, der svarer til det forventede kredittab som følge af den sandsynlige misligholdelse i løbet af de kommende 12 måneder
- **Stadie 2** er faciliteter, hvor der er sket en væsentlig stigning i kreditrisikoen. Aktivet overgår til stadie 2 og nedskrives med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets levetid
- **Stadie 3** er faciliteter, hvor det finansielle aktiv er misligholdt eller på anden måde er kreditforringet.

Koncernens udlån og nedskrivninger pr. 31. december 2018 fordelt på disse 3 stadier fremgår af nedenstående tabel.

Fordeling af udlån og nedskrivninger

Mio. kr.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Udlån før nedskrivninger	55.409	5.332	2.950	63.691
Nedskrivninger	94	1.030	1.584	2.708
Udlån efter nedskrivninger	55.315	4.302	1.366	60.983

Pct.	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivnings-saldo i pct. af bankudlån	0,2	19,3	53,7	4,3
Andel af bankudlån før nedskrivninger	87,0	8,4	4,6	100,0
Andel af bankudlån efter nedskrivninger	90,7	7,1	2,2	100,0

Kreditforringede udlån

Mio. kr.	Kreditforringede udlån	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Værdi af sikkerheder	2018 Usikret del af regnskabsmæssig værdi
Erhverv	2.620	1.348	1.272	941	331
Privat	330	236	94	63	31
I alt	2.950	1.584	1.366	1.004	362

I nedskrivningerne indgår et ledelsesmæssigt skøn vedrørende landbrug på 100 mio. kr. (2017: 75 mio. kr.).

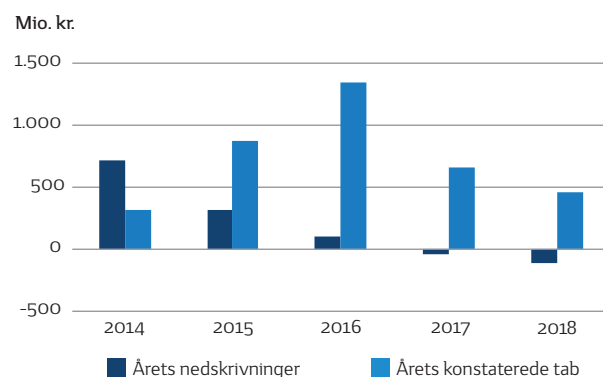
Nedskrivningsberegningerne foretages kvartalsvis via en proces, der styres af den centrale kreditorganisation.

Nedskrivninger på bankudlån mv. udgør -122 mio. kr. i 2018 mod -51 mio. kr. i 2017.

De konstaterede tab i 2018 udgør i alt 452 mio. kr. mod 660 mio. kr. i 2017.

Figuren nedenfor viser udviklingen i nedskrivninger på bankudlån i perioden 2014-2018 sammen med de faktisk konstaterede tab.

Nedskrivninger mv. og konstaterede tab

De kreditforringede udlån svarer til udlån i stadie 3. Af tabellen herunder ses, at den usikrede del af de kreditforringede udlån udgør 362 mio. kr., svarende til 12 pct. af de samlede kreditforringede udlån.

Finansielle modparter

Som led i handel med værdipapirer, valuta og afledte finansielle instrumenter samt betalingsformidling mv. opstår der eksponeringer mod finansielle modparter i form af leveringsrisiko eller kreditrisiko.

Leveringsrisiko er risikoen for, at koncernen i forbindelse med afvikling af værdipapir- eller valutahandler ikke modtager betalinger eller værdipapirer, der modsvarer de værdipapirer eller betalinger, som koncernen har leveret.

Ledelsen bevilger lines på leveringsrisiko og kreditrisiko mod finansielle modparter, og der bliver i den forbindelse taget afsæt i den enkelte modparts risikoprofil. Den vurderes ud fra rating, indtjenings- og kapitalforhold samt den finansielle modparts størrelse. Risici og lines på finansielle modparter følges løbende.

Koncernen deltager i et internationalt valutaclearingsamarbejde, CLS[®], som har til formål at reducere leveringsrisikoen. I CLS[®] modregnes alle ind- og udbetalinger i hver valuta, og der indbetales eller modtages kun ét beløb pr. valuta. Samtidig er denne nettoeksponering alene mod én modpart, som er koncernens partner i samarbejdet.

Koncernen søger at reducere kreditrisikoen mod finansielle modparter på mange måder, fx ved at indgå nettingaftaler (ISDA-aftaler). Med alle væsentlige modparter er der yderligere indgået aftaler (CSA-aftaler), som sikrer, at kreditrisikoen på afledte finansielle instrumenter begrænses. Eksponeringer opgøres på daglig basis, og der afregnes sikkerheder parterne imellem. Som en konsekvens heraf nulstilles eksponeringen i al væsentlighed dagligt. Aftalerne administreres i Fonds og Udland.

Bilag 1 Supplerende tabeller

Koncernens krediteksponering

Mio. kr.							2018
Eksponeeringskategori	Metode	Brutto-eksponering	Kreditrisikoreduktion	Effekt af konverteringsfaktorer	Eksponeering (uvægtet)	Risikovægtede eksponeeringer	Årets gennemsnitlige eksponeering
Erhvervs-kunder	STD	471	0	-158	313	312	518
	IRB	95.643	-11.812	-33.375	50.456	26.586	96.593
Privatkunder	STD	1.156	0	-2	1.154	865	1.089
	IRB	28.443	-5.402	-72	22.969	7.371	28.868
Erhvervs- og privatkunder i alt		125.713	-17.214	-33.607	74.892	35.134	127.068
Stater, inkl. kommuner	STD	12.292	0	-457	11.835	10	10.907
Kreditinstitutter	STD	10.291	-5.484	-1.104	3.703	888	11.843
I alt		148.296	-22.698	-35.168	90.430	36.032	149.818
Andel IRB (pct.)		84	76	95	81	94	84
Andel STD (pct.)		16	24	5	19	6	16

							2017
Erhvervs-kunder	STD	613	0	-198	415	413	917
	IRB	98.490	-12.030	-34.997	51.463	28.131	98.604
Privatkunder	STD	985	-1	-3	982	734	940
	IRB	30.879	-5.966	-59	24.854	8.271	33.407
Erhvervs- og privatkunder i alt		130.967	-17.997	-35.257	77.714	37.549	133.868
Stater, inkl. kommuner	STD	9.377	0	-990	8.387	11	8.906
Kreditinstitutter	STD	12.225	-7.611	-406	4.208	1.372	11.941
I alt		152.569	-25.608	-36.653	90.309	38.932	154.715
Andel IRB (pct.)		85	70	96	84	93	85
Andel STD (pct.)		15	30	4	16	7	15

Bilag 1 Supplerende tabeller

Krediteksponering fordelt på brancher

Mio. kr. Branche/eksponeringskategori	Erhvervs- kunder	Privat- kunder	Øvrige	I alt	2018 Pct.
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	6.484	50		6.534	5,2
Industri og råstofindvinding	14.568	32		14.600	11,6
Energiforsyning mv.	4.917	2		4.919	3,9
Bygge- og anlægsvirksomhed	6.906	65		6.971	5,5
Handel	21.193	76		21.269	17,0
Transport, hoteller og restauranter	6.158	61		6.219	5,0
Information og kommunikation	1.102	14		1.116	0,9
Finansiering og forsikring	9.325	134		9.459	7,5
Repo/reverse	7.561	0		7.561	6,0
Fast ejendom	9.304	145		9.449	7,5
Øvrige erhverv	5.241	156		5.397	4,3
Sektorgarantier	280	0		280	0,2
Privat	3.075	28.864		31.939	25,4
Erhvervs- og privatkunder i alt	96.114	29.599		125.713	100,0
Stater, inkl. kommuner			12.292	12.292	
Kreditinstitutter, repo/reverse			5.112	5.112	
Kreditinstitutter, øvrige			5.142	5.142	
Sektorgarantier			37	37	
I alt	96.114	29.599	22.583	148.296	

Krediteksponering fordelt på brancher

Mio. kr. Branche/eksponeringskategori	Erhvervs- kunder	Privat- kunder	Øvrige	I alt	2017 Pct.
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	6.977	69		7.046	5,4
Industri og råstofindvinding	15.172	32		15.204	11,6
Energiforsyning mv.	4.526	3		4.529	3,5
Bygge- og anlægsvirksomhed	7.350	74		7.424	5,7
Handel	21.584	86		21.670	16,5
Transport, hoteller og restauranter	6.722	64		6.786	5,2
Information og kommunikation	1.011	15		1.026	0,8
Finansiering og forsikring	9.106	207		9.313	7,1
Repo/reverse	7.633	72		7.705	5,9
Fast ejendom	9.544	153		9.697	7,4
Øvrige erhverv	5.645	183		5.828	4,4
Sektorgarantier	312	0		312	0,2
Privat	3.521	30.906		34.427	26,3
Erhvervs- og privatkunder i alt	99.103	31.864		130.967	100,0
Stater, inkl. kommuner			9.377	9.377	
Kreditinstitutter, repo/reverse			7.427	7.427	
Kreditinstitutter, øvrige			4.761	4.761	
Sektorgarantier			37	37	
I alt	99.103	31.864	21.602	152.569	

Bilag 1 Supplerende tabeller

Krediteksponering mod erhvervs kunder fordelt efter kundens risikoklassifikation (IRB)

Mio. kr. Ratingklasse	Brutto- eksponering	Eksponering efter effekt af konverteringsfaktorer	Eksponeringsvægtet, gennemsnit			2018
			PD, pct.	LGD, pct.	Risikovægt, pct.	Risiko- vægtede eks- poneringer
1	3.024	1.406	0,03	17,9	5,8	81
2	30.466	17.287	0,04	31,0	11,4	1.973
3	28.771	18.433	0,13	35,7	25,4	4.676
4	14.907	10.443	0,40	41,5	52,8	5.509
5	7.510	5.447	0,90	44,1	76,6	4.173
6	3.723	2.994	1,91	43,7	96,6	2.894
7	1.046	818	3,76	44,2	115,6	945
8	721	578	6,32	44,6	152,9	883
9	3.409	2.948	16,47	43,7	184,9	5.452
Default	2.066	1.914	100,00	44,6	0,0	-
I alt	95.643	62.268				26.586

						2017
1	2	3	4	5	6	7
1	4.375	3.585	0,03	10,9	3,5	127
2	31.755	17.753	0,04	30,6	11,1	1.970
3	28.203	17.163	0,12	39,4	27,3	4.682
4	13.990	9.352	0,40	43,6	55,8	5.216
5	8.003	5.730	0,91	44,0	78,0	4.471
6	4.090	3.073	1,89	43,0	91,4	2.807
7	1.656	1.341	3,73	44,7	123,6	1.658
8	371	312	6,28	44,3	124,8	390
9	4.657	3.878	13,06	44,1	175,6	6.810
Default	1.390	1.306	100,00	44,1	0,0	-
I alt	98.490	63.493				28.131

Tabellen ovenfor viser ratingfordelingen for erhvervs kunders bruttoeksponering, efter at konverteringsfaktoren er fratrukket, samt den eksponeringsvægtede LGD, PD og den gennemsnitlige risikovægt. Den gennemsnitlige risikovægt er fastsat af kapitaldæk-

ningsbekendtgørelsen som en funktion af LGD og PD. De risikovægtede eksponeringer beregnes derefter som eksponeringen efter konverteringsfaktoren ganget med risikovægten.

Krediteksponering mod privatkunder fordelt efter kundens risikoklassifikation (IRB)

Mio. kr.				Eksponeringsvægtet, gennemsnit			2018
Ratingklasse	Bruttoeksponering	Eksponering efter effekt af konverteringsfaktorer	PD, pct.	LGD, pct.	Risikovægt, pct.	Risiko-vægtede eksponeringer	
1	13.705	13.667	0,03	60,8	6,2	842	
2	7.077	7.067	0,04	57,0	7,0	494	
3	3.486	3.470	0,14	58,9	18,8	653	
4	1.236	1.232	0,40	62,2	41,0	505	
5	851	850	1,16	53,8	68,9	585	
6	489	488	1,85	59,7	85,4	417	
7	82	82	4,01	55,3	100,9	83	
8	82	80	6,93	57,6	139,4	112	
9	1.233	1.233	16,56	59,9	230,9	2.846	
Default	202	202	100,00	58,5	413,4	834	
I alt	28.443	28.371	-	-	-	7.371	

							2017
1	13.977	13.950	0,03	60,1	6,1	850	
2	8.160	8.145	0,04	55,0	6,8	553	
3	4.060	4.048	0,14	57,7	18,5	748	
4	1.371	1.367	0,39	59,2	38,0	519	
5	868	867	1,20	58,3	75,1	651	
6	406	406	1,85	60,7	88,8	360	
7	129	130	3,84	56,9	97,2	126	
8	132	132	7,15	63,0	160,2	212	
9	1.571	1.570	15,98	58,8	233,5	3.666	
Default	205	205	100,00	60,4	285,9	586	
I alt	30.879	30.820	-	-	-	8.271	

Bilag 1 Supplerende tabeller

Krediteksponering fordelt efter kundens residensland

Mio. kr.	Danmark	Tyskland	Sverige	Øvrige	2018 I alt
Erhvervs kunder	86.706	5.501	216	3.691	96.114
Privat kunder	28.626	435	15	523	29.599
Erhvervs- og privat kunder i alt	115.332	5.936	231	4.214	125.713
Stater, inkl. kommuner	9.531	2.679	0	82	12.292
Kreditinstitutter	3.239	1.434	3.851	1.767	10.291
I alt	128.102	10.049	4.082	6.063	148.296

	Danmark	Tyskland	Schweiz	Øvrige	2017
Erhvervs kunder	88.276	5.507	1.485	3.835	99.103
Privat kunder	30.735	431	203	495	31.864
Erhvervs- og privat kunder i alt	119.011	5.938	1.688	4.330	130.967
Stater, inkl. kommuner	9.295	4	0	78	9.377
Kreditinstitutter	9.190	691	22	2.322	12.225
I alt	137.496	6.633	1.710	6.730	152.569

Krediteksponering fordelt på eksponeringskategori og restløbetid

Mio. kr.	Ikke fordelt	Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	2018 I alt
Erhvervs kunder	-	55.500	26.782	8.853	4.979	96.114
Privat kunder	-	9.244	3.021	2.492	14.842	29.599
Erhvervs- og privat kunder i alt	-	64.744	29.803	11.345	19.821	125.713
Stater, inkl. kommuner	428	11.236	594	19	15	12.292
Kreditinstitutter	-	10.101	190	0	0	10.291
I alt	428	86.081	30.587	11.364	19.836	148.296

						2017
Erhvervs kunder	-	55.962	27.673	9.437	6.031	99.103
Privat kunder	-	9.664	3.368	3.449	15.383	31.864
Erhvervs- og privat kunder i alt	-	65.626	31.041	12.886	21.414	130.967
Stater, inkl. kommuner	439	7.978	918	26	16	9.377
Kreditinstitutter	-	12.087	138	0	0	12.225
I alt	439	85.691	32.097	12.912	21.430	152.569

Som det fremgår af tabellen, er restløbetiden for koncernens eksponering opdelt på forskellige segmenter. De fleste erhvervsengagementer kan ifølge koncernens dokumenter opsiges med meget kort varsel, og privatengagementer kan som udgangspunkt opsiges med 3 måneders varsel.

Bilag 1 Supplerende tabeller

Krediteksponering efter kreditkvalitet

Mio. kr.	Erhvervs-kunder	Privat-kunder	Øvrige	2018 I alt
Hverken forfaldne eller kreditforringede	93.208	29.211	22.583	145.002
Forfaldne, men ikke kreditforringede	77	42	-	119
Kreditforringede	2.829	346	-	3.175
I alt	96.114	29.599	22.583	148.296

Kreditforringede fordringer svarer til fordringer i stadie 3.
Forfaldne fordringer omfatter udlån fra første dags overtræk på kunde uden objektiv indikation for kreditforringelse. En meget begrænset andel af de forfaldne fordringer vedrører kunder med høj kreditrisiko.

Forfaldne fordringer

Mio. kr.	Erhvervs-kunder	Privat-kunder	2018 I alt	Erhvervs-kunder	Privat-kunder	2017 I alt
0-30 dage	75	41	116	44	47	91
31-60 dage	2	1	3	1	5	6
61-90 dage	-	-	-	-	1	1
I alt	77	42	119	45	53	98

Nedskrivninger på udlån mv. indregnet i resultatopgørelsen

Mio. kr.	2018	2017
Nedskrivninger og hensættelser	-181	-64
Tabsbogført	165	148
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	106	135
I alt	-122	-51

Kreditforringede udlån og garantier samt nedskrivninger og hensættelser fordelt efter kundens residensland

Mio. kr.	Kreditforringede udlån og garantier	Nedskrivninger og hensættelser	2018 Kreditforringede udlån og garantier efter nedskrivninger
Danmark	2.899	1.598	1.301
Tyskland	122	52	70
Øvrige	154	46	108
I alt	3.175	1.695	1.479

Bilag 2 Ordliste

Blankoandel	Den del af et engagement, der – efter en forsigtig vurdering af stillede sikkerheder – ikke er sikkerhed for.
Bruttoeksponering	Udlån, uudnyttede kredittilsagn, tilgodehavende renter, repo-/reverseforretninger og garantier samt modpartsrisiko på afledte finansielle instrumenter. Eksponeringen er opgjort efter nedskrivninger og hensættelser.
CEBS	Committee of European Banking Supervisors. Det Europæiske Banktilsynsudvalg.
CF	Conversion Factor. Konverteringsfaktoren, dvs. den andel af det uudnyttede kredittilsagn, som kunden forventes at have udnyttet ved misligholdelse.
CLS[®]	Continuous Linked Settlement. Et afviklingssystem efter princippet "betaling mod levering", der reducerer afviklingsrisikoen på valutahandler indgået mellem deltagere af CLS-systemet.
CSA	Credit Support Annex. Den del af en ISDA-aftale, der omhandler sikkerhedsstillelse.
Default	Misligholdelse, dvs. at en kunde ikke forventes at honorere alle sine betalingsforpligtelser.
EAD	Exposure At Default. Den forventede størrelse af et engagement, dvs. hvor meget en kunde forventes at skyldte på tidspunktet for misligholdelse.
IRB	Interne RatingBaserede metode, der anvendes til styring af kreditrisici og beregning af kapitalkravet for kreditrisiko.
ISDA-aftale	Aftale, hvor 2 eller flere parter rettigheder og forpligtelser mod hinanden udlignes. Kreditrisikoen reduceres ved nettingaftale.
LGD	Loss Given Default. Den andel af et givet kundeengagement, som forventes tabt, hvis kunden misligholder i løbet af det kommende år.
Nettoeksponering	Bruttoeksponering efter indregning af konverteringsfaktor og efter fradrag for sikkerheder.
PD	Probability of Default. Sandsynligheden for, at en given kunde misligholder sine forpligtelser indenfor det kommende år.
RVE	Risikovægtede eksponeringer beregnet efter gældende kapitaldækningsregler.
STD	Standardmetode for opgørelse af kreditrisici.

Sydbank A/S
Peberlyk 4
6200 Aabenraa

tlf. 74 37 37 37
sydbank.dk
info@sydbank.dk

CVR-nr. DK 12626509

Sydbank